

1 **Styrket totalberedskap for et fritt og trygt Norge**

2 Et samfunn forberedt på kriser og krig krever mer enn bare militær kapasitet – det krever
3 høy beredskap, matsikkerhet, velfungerende infrastruktur, sterke lokalsamfunn, klar
4 ansvarsdeling og tydelig politisk prioritering. I møte med den mest krevende
5 sikkerhetspolitiske situasjonen siden andre verdenskrig må Norges totalforsvar og sivile
6 beredskap styrkes.

7 For å være beredt på mulige kriser, må Norge møte NATOs grunnleggende krav til sivil
8 beredskap. NATOs artikkel 3 slår fast at alle medlemmer plikter å «opprettholde og
9 utvikle sin individuelle og felles evne til å motstå væpnet angrep».

10 Forsvarsviljen styrkes ved å verne om fellesarenaer som frivilligheten, idretten og
11 kulturlivet. For å bedre totalberedskapen må staten, kommunene, næringslivet og
12 sivilsamfunnet arbeide målrettet og koordinert. Høyre vil prioritere beredskap i all
13 politikk, forsterke nordområdepolitikken og fordype våre internasjonale samarbeid.

14 **Beredskap i all politikk**

15 Kritisk infrastruktur som kraftforsyning, telekommunikasjon, havner, veiforbindelser og
16 jernbane er truet av fremmede makter som ikke vil oss vel. Også klimaendringer, ras og
17 skred kan sette kritisk infrastruktur ut av spill.

18 Ifølge sikkerhetstjenestenes åpne trusselvurderinger utsettes Norge for etterretning,
19 påvirkning og mulig sabotasje fra statlige aktører. Autoritære regimer som Russland og
20 Iran bruker også kriminelle nettverk for å destabilisere og nå sine mål, ofte gjennom
21 såkalt «crime as a service». Sårbare mennesker i utenforskap kan rekrutteres digitalt til å
22 utføre sabotasje eller spionasje. Truslene fra fremmede makter og kriminelle nettverk
23 vokser inn i hverandre.

24 Selv om truslene og kriminaliteten har blitt mer alvorlig, har ikke politiet blitt styrket for å
25 håndtere det nye kriminalitetsbildet og dagens hybride trusselbilde. De utnytter heller
26 ikke alle mulighetene som kommer med droner og annen ny teknologi. Det utdannes for
27 få nye politifolk. Antall politifolk med operativ godkjenning i politidistriktene har sunket
28 dramatisk. Dette gir en svekkelse av grunnberedskapen.

29 Høyre vil slå resolutt ned på kriminelle nettverk og bekjempe utenforskap, av hensyn til
30 både ungdommen vår og nasjonal sikkerhet.

31 Høyre vil:

- 32 • Møte Norges NATO-forpliktelse om å bruke 3,5 prosent av BNP på forsvar og 1,5
33 prosent på sivile tiltak som understøtter vår forsvarsevne. Norges forsvarsevne
34 skal prioriteres over andre hensyn.
- 35 • Styrke forsyningssikkerheten ved å sikre lagring av drivstoff, legemidler,
36 medisinsk utstyr og andre viktige ressurser.

- Sørge for god forsyningssikkerhet av mat under kriser, og anerkjenne fiskeri og havbruk som en del av Norges matberedskap.
- Prioritere investeringer og utbedringer av kritisk infrastruktur med tilstrekkelig redundans, herunder kraftnett, veinett, jernbane, havner og telekommunikasjon. Områder med særlig sikkerhetspolitisk viktighet prioriteres.
- Ha gode planer for evakuering av befolkningen i krisesituasjoner.
- Sørge for flere tilfluktsrom og trygge oppholdssteder.
- Styrke opplæring i beredskap, samfunnssikkerhet og egenberedskap gjennom skolen ved å sikre at alle elever får grunnleggende praktisk kunnskap om beredskap og krisehåndtering, i samarbeid med arbeidsliv og frivillige organisasjoner.
- Legge til rette for at næringslivet kan bidra effektivt til totalforsvaret, blant annet gjennom etablering av langsiktige rammeavtaler og forutsigbare rammevilkår.
- Sette politiet, PST og andre beredskapsaktører i stand til å ivareta sine oppdrag med nok ressurser og et oppdatert regelverk.
- Styrke sivilforsvaret.
- Sikre nok øving og styrket samordning mellom sivile og militære aktører både i forkant, under og etter hendelser for å sikre et effektivt totalforsvar.
- Bygge nasjonal og regional produksjons- og vedlikeholdskapasitet som gir større utholdenhet i krise og krig.
- Styrke politiets luftkapasitet, øke antall politifolk med operativ godkjenning og utvide opptakene til Politihøgskolen betraktelig.
- Innføre strengere straffer for deltagelse i kriminelle gjenger og rekruttering og bruk av barn og unge, og sikre raskere behandling av straffesaker.
- Styrke det forebyggende arbeid og innføre nasjonale exit-program for gjengkriminelle.
- Styrke klareringsmyndighetene for å sikre effektiv og rettferdig behandling av søknader om sikkerhetsklarering.
- Utarbeide en oversikt over og begrense bruken av teknologi i kritisk infrastruktur fra autoritære stater og andre land vi ikke har sikkerhetspolitisk samarbeid med.
- Styrke det helhetlige forsvaret mot digitale angrep fra fremmede makter, og øke robustheten i den digitale infrastrukturen.
- Styrke samarbeidet mellom Forsvaret, næringslivet, forskningsmiljøer og kapitalmiljøer for raskere innovasjon og oppskalering.

En forsterket nordområdepolitikk

Russland er den største trusselen mot Norge og resten av det demokratiske Europa. Det er i nordområdene Norge møter denne trusselen mest direkte. En velfungerende nordområdepolitikk er derfor en helt sentral del av vår nasjonale totalberedskap.

Den pågående oppbyggingen av Forsvaret i nord må skje i rammen av sterke lokalsamfunn. God beredskap forutsetter bærekraftige lokalsamfunn. Høyre vil derfor legge bedre til rette for nærings- og samfunnsutvikling i våre nordligste landsdeler. Det er folkene i nordområdene som bygger sterke lokalsamfunn. Det skal lønne seg mer å skape verdier, arbeide og bo i nordområdene.

Det finnes kritiske mineraler og andre naturressurser i Nord-Norge som kan bidra til at Europa blir mer selvforsynt og mindre sårbart. Høyre vil arbeide for at disse ressursene utvinnes på en ansvarlig måte, til glede for lokalsamfunn, Norge og Europa.

Høyre vil:

- Kritisk gjennomgå alle regelverk og forpliktelser for å muliggjøre mer kraft- og nettutbygging og næringsvirksomhet i Nord-Norge.
- Sikre effektiv behandling av søknader om å utvinne naturressurser som er avgjørende for europeisk forsyningssikkerhet.
- Videreutvikle Forsvarets utdannings- og kompetansemiljøer i Nord-Norge, med mål om å sikre rekruttering og langsiktig kompetansebygging i regionen.
- Forsterke grensekontrollen mot Russland.
- Legge til rette for økt bosetting og næringsutvikling på Svalbard for å styrke Norges suverenitetshevdelse.

Et sterkere samarbeid med våre allierte

Som en liten stat med store ressurser må Norge navigere i det nye sikkerhetspolitiske landskapet med tydelige verdier, klare prioriteringer og nødvendig varsomhet. Vi må forsterke det politiske, økonomiske og militære samarbeidet med land vi deler verdier og interesser med.

Norge skal særlig stå sammen med våre europeiske venner og demokratier i andre deler av verden. Når autoritære krefter investerer store ressurser i å forme verden i sitt bilde, må vi i demokratiske samfunn gjøre det samme.

Samarbeid om sikkerhet og beredskap er ikke omfattet av EØS-avtalen. Dermed mister Norge innflytelse over beslutninger som har direkte betydning for vår sikkerhet, vårt næringsliv og våre samfunnsinteresser.

110 I en tid der europeiske land i økende grad må ta større ansvar for egen sikkerhet, blir
111 Norges manglende påvirkning i EUs sikkerhets- og beredskapsarbeid mer merkbar. Vi
112 står på utsiden av prosesser som former Europas sikkerhet, samtidig som EU får en
113 stadig viktigere rolle. Norge vil bli tryggere hvis vi selv kan påvirke denne utviklingen.

114 Høyre mener velferd, sikkerhet og konkurransekraft vil styrkes gjennom fullt
115 EU-medlemskap. Inntil det blir en realitet må vi forvalte EØS-avtalen bedre og unngå
116 etterslep som skaper friksjon.

117 Med Finland og Sverige i NATO må Norden bygge et sterkere felles forsvar, innenfor
118 alliansens rammer. Dette gjør også Øst-vest-aksen til en avgjørende nasjonal
119 forsyningslinje i en mulig konflikt i våre nærområder. Derfor må vi sikre at politi og forsvar
120 har nok ressurser i hele landet. Høyre vil styrke det nordiske forsvarssamarbeidet og
121 sikre aktiv norsk deltakelse i regional forsvarsplanlegging, beredskap og beskyttelse av
122 kritisk infrastruktur.

123 Utfallet av krigen i Ukraina blir avgjørende for den videre sikkerhetssituasjonen i hele
124 Europa. Russland må ikke oppleve at det til syvende og sist lønte seg å overfalle et
125 naboland, og dermed kunne true eller angripe andre land. Norge og resten av det
126 demokratiske Europa må derfor fortsette å støtte den ukrainske frihetskampen.

127 Samtidig må vi investere mer i vår nasjonale forsvarsindustri og legge til rette for tettere
128 samarbeid med europeisk og ukrainsk forsvarsindustri. Sammen må det frie Europa
129 kunne avskrekke enhver trussel.

130 Høyre vil:

- 131 • Sikre en tydelig transatlantisk forankring av vår sikkerhet gjennom NATO.
- 132 • Arbeide for norsk EU-medlemskap, føre en effektiv europapolitikk, fordype
133 sikkerhets- og forsvarssamarbeidet med EU og forsvare EØS-avtalen.
- 134 • Redusere etterslepet av EØS-rettsakter.
- 135 • Bruke et fremtidig EU-medlemskap til å påvirke EU i retning av mer
136 avbyråkratisering og styrket konkurransekraft.
- 137 • Forsterke det nordiske forsvarssamarbeidet så mye som mulig.
- 138 • Tilstrebe å være en best mulig vertsnasjon for NATO.
- 139 • Forsvaret må øke bruken av hurtige anskaffelser for å få tak i ny teknologi og
140 forsvarsmateriell raskere, for eksempel droneteknologi.
- 141 • Fortløpende vurdere størrelsen og innretningen på den norske Ukrainastøtten.
- 142 • Legge til rette for økt industrielt samarbeid med forsvarsindustrien i likesinnede
143 land, særlig i Europa.
- 144 • Redusere saksbehandlingstiden for eksportlisenser betydelig.
- 145 • Unngå at aktører fra land vi ikke har sikkerhetspolitisk samarbeid med eier eller
146 disponerer strategisk viktig eiendom og infrastruktur.

- 147
- 148
- 149
- 150
- 151
- At Norge skal bidra til å redusere Europas avhengighet fra autoritære land som Kina og bidra til å etablere robuste verdikjeder sammen med våre allierte.
 - Øke produksjonen i Norge og Europa av kritiske komponenter og materiell som i dag i stor grad produseres i Kina eller andre autoritære regimer.